

Izjava ob 4. jutraj.
Stane celoletno ... 180 K
mesečno ... 15
za zasod. ozemlje 300
za inozemstvo ... 400
Oglaš. za vsak mm višine
stolpca (58 mm) 2 K
mali oglaš. do 20 mm
stolpca (58 mm) 1 K

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo
Miklošičeva cesta št. 142
Telefon št. 72
Upravištvo
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 28.
Račun kr. pošt. č. št. urada
št. 11542.

Prvi 4 člani ustave sprejeti.

Beograd, 19. febr. (Izv.) Seja ustavnega odbora se je pričela danes ob pol 5. uri. Klerikalec Duličič je zahteval posebno trgovinsko državno zastavo. Komunist dr. Marković je razpravljal o ruski sovjetski republiki, polemiziral z meščanskimi republikanci in konstatiral, da so se zemljoradniki po svojem programu spojili z buržoaznimi strankami. Duličič jemlje v zaščito slovenski jezik, češ to ni dialekt, saj ga bolj težko razumem nego bolgarski! Citira demokracijo in pravi, da je iz njenega pisanja razvidno, da nočejo vladne stranke sporazuma z drugimi strankami.

Ljuba Jovanović (radikalec) pravi, da je naš narod ne samo izbral leta 1903 današnjo dinastijo, ampak je bil tudi 28. novembra plebiscit za njo. Republikanci so povsem propadli. Protivi se, da se odloča o administrativni razdelitvi zemlje in da se stvar prelomi preko kolena. O tem naj se razpravlja, kadar pride na dnevni red. Odgovarja na Duličičevo trditev, da so vsi dialekti od Triglava do Črnega morja eden jugoslovanski jezik.

Za prvi odstavek člena 1 so glasovali vsi proti 9; za drugi odstavek prvega člena so glasovali vsi proti 15 (proti so glasovali socialisti, republikanci, klerikalci, muslimani in Narodni klub). Za člen 2 so glasovali si proti 9, za člen 3 vsi proti 7.

Celjski grb kot predstavitelj Slovenije.

Beograd, 19. febr. (Izv.) Na današnji seji radikalno-demokratskega komiteja je poslanec dr. Zerjav izjavil, da mora znova sprožiti vprašanje grba zato, ker se radikalna stranka brani brisati vsa tri plemena v smislu člena 2. Ako ostane v grbu samo srbsko in hrvatsko ime, bi mogle separatistične stranke to zlorabiti proti idci enakopravnosti vseh treh plemen. Vsled te izjave so izrazili srbski poslanci željo, da se dene v grb, ker ne morejo izbrisati iz njega srbskega in hrvatskega historičnega grba, tudi ščit, ki naj bi prilično spominjal na preteklost slovenskega plemena, ki je sedaj za vselej ujedinjeno v skupnost s Hrvati in Srbi. Nato je dr. Zerjav predlagal, da se sprejme celjski grb s tremi šestkotnimi zlatimi zvezdami na modrem ščitu kot grb, ki spominja na preteklost Slovenije. Predlog je bil sprejet z dostavkom, da se polmesec ne odstrani, ampak se ga namesti pod tri plemenske ščite, da se s tem spominja tudi rojakov muslimanske vere. Sklenilo se je, da ta predlog predloži v seji ustavnega odbora poslanec Ljuba Jovanović.

IZJAVA DEMOKRATOV O IMENU DRŽAVE.

Predno se je glasovalo o prvih treh členih ustave, je minister Trifković izjavil, da sprejme izpreminjvalne predloge radikalno-demokratskega bloka in je dodal glede nazivanja države, da vlada ne more izpremeniti svojega stališča v tem pogledu, da pa naravno ni nasprotna temu, da se država v privatnem in političnem življenju imenuje z drugim imenom.

Nato je poslanec Tomljenović imenom demokratov zlasti iz Slovenije in Hrvatske izjavil, da smatra odklonitev imena Jugoslavija tudi v službenem nazivu za velik pogrešek, storjen že na Krfu in pozneje v Zagrebu. Demokrati nočejo zaradi imena države upropasti ustave, ker verujejo v večno zvezdo države in moč jugoslovanske ideje. Narod bo preko historičnih plemenskih imen prešel na dnevni red, t. i. v popolno ujedinjenje.

Duličičev predlog je propadel z 21 proti 20 glasovom. Zajedničarji, muslimani in klerikalci so umaknili svoje predloge o pokrajinah.

Zatem se preide na glasovanje 2. dela člena 4. Socialni demokrat Divac je predlagal, da se odklovanja ukincij. Leginja se protivi nazivu građanin in zahteva izraz državljani. Minister Trifković odklanja vse izpreminjvalne predloge.

Člen 4 se sprejme po vladnem predlogu.

K čлену 5 predlaga Duličič (klerikalec), da se zajamči pravica do dela. Razprava o tem členu se za ključ.

Prihodnja seja ustavnega odbora je v ponedeljek dopoldne ob 9. uri.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Minister Trifković in ministrski predsednik Pašić sta izjavila imenom vlade: Vprašanje naziva države je rešeno v sporazumu vseh kompetentnih faktorjev ob priliki ustvaritve te države; naša država je pod tem imenom že med narodno priznana. Potreba tega naziva se opravičuje s tem, ker se je hotelo dokumentirati, da so vsa tri plemena našega naroda enako priljubljena ni med seboj enakopravna. Narodno vijeće, ki je organizacijo države upravlja, o provizorno do ujedinjenja, je uporabljalo isto ime. Vlada je na pravila vprašanje iz tega, ali naj ta naziv ostane kot službeni naziv. To pa ne sega v privatne in politične odnose.

Politični položaj.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Danes popoldne, so bili razgovori med ministrskim predsednikom Pašićem in Davidovićem ter odposlanci kmetijske stranke Pučijem, Lazičem in Krsičem. Do rezultata ni prišlo, ker so zastopniki kmetijske stranke izjavili, da morajo vprašati se svoj klub z ozirom na to, ker Pašić ni pristal na nekatere njihove zahteve.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Danes dopoldne so dobili poslanci muslimanskega kluba instrukcije od centralnega odbora stranke v Sarajevu. Posl. Hrasnica in Vilović sta imela sestank z ministrskim predsednikom Pašićem o pogojih, pod katerimi bi mogel muslimanski klub podpirati vladu pri ustavnem delu. Jutri se razgovor nadaljuje in bo končan. Jutri bodo zbrani vsi poslanci muslimanskega kluba v Beogradu.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Demokrati in radikalci so se sporazumeli, da vsi člani ustavnega odbora radikalne in demokratske stranke drže vsak dan dopoldne konferenco, kateri bo predsedoval en dan Ljuba Davidović, drugi dan pa Ljuba Jovanović. Na teh konferencah se bo razpravljalo o sporazumnem delu v ustavnem odboru. Prva konferenca bo jutri dopoldne.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) V Beograd je prispel dr. R. Walter, Radičev advokat iz Zagreba, član Hrvatske zajednice. Iz njegovega prihoda se sklepa, da bo tudi Radič sam prišel v Beograd. V parlamentarnih krogih se je danes dopoldne trdilo, da bo prišel Radič v Beograd dne 23. februarja in pri tej priliki posetil ministrskega predsednika Pašića, predsednika skupščine dr. Ribarja in vse šefe strank.

Beograd, 19. februarja. Ker je poslanec Nastas Petrović odstopil kot član ustavnega odbora, pride na njegovo mesto dr. Miroslav Spalajković.

Beograd, 19. februarja. Dr. Korošec je odporoval nocoj v Ljubljano, da poroča vodstvu svoje stranke o politični stranke in o delovanju v ustavnem odboru.

Milan Savčić †

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Danes popoldne ob 16. je umrl Milan Savčić, narodni poslanec in ravnatelj Epoke ter predsednik srbskega novinarskega združenja.

Moskva, 19. febr. Pogajanja v Rigi obetajo uspeha.

Poostritev cenzure v Sloveniji.

Ljubljana, 19. febr. Kakor smo izvedeli je deželna vlada dala na vsa cenzurna mesta v Sloveniji ukaz, da naj se posveča pri cenzuri časopisja večja pozornost podivjanosti in sistematski doslednosti, s katero se je zlasti zadnji čas začela nedostojna gonja proti državi, oblastvenim odredbam, poedinim plemenom našega naroda ter uradnim osebam. Kjer presega pisava časopisja meje dostojne kritike in je v nasprotju z obstoječimi zakoni, je vporabiti z vso strogostjo cenzurne predpise ter pisce tudi kazensko zasledovati. V slučaju trdovratnega in nepoboljšljivega pisanja, s katerim se načrtoma ubija avtoriteto oblasti ter s sistematično gonjo, z lažmi in s psovanim izpodkopa ugled države in njenih uradov, je posamezne časopise v smislu decembarskega ukaza ministrskega sveta začasno ustaviti.

Kakor čujemo, so dali neposredni povod za poostritev cenzure razni klerikalni listi, ki sistematično, s članki, noticami, načinom poročevanja širijo med narodom mržnjo proti državi in dosledno spodbujajo njeno avtoriteto. Na nje pada tudi glavna odgovornost za gotovo ne simpatične odredbe deželne vlade.

Zadeva kmetijske družbe.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Postojanje klerikalne stranke v Kmetijski družbi vzbuja v političnih krogih veliko pozornost. Zlasti protestirajo pri vladi v tej zadevi tudi poslanci Samostojne kmetijske stranke, ki zahtevajo, da vlada v slučaju nadaljnjega nezakonitega odpora klerikalcev postopa brezobzirno. V tej zadevi je opetovano interveniral poslanec Pučelj pri ministru notranjih zadev. Ministrstvo pričakuje, da bo deželna vlada točno izvršila naročilo, ki ga je dobila, da se mora vršiti občni zbor Kmetijske družbe pri popolni garanciji reda in svobodnega glasovanja.

Konec kronskih novčanic.

Beograd, 19. febr. Vprašanje odtegnitve kronskih novčanic po 1, 2 in 10 kron iz prometa, se mora v glavnem smatrati za dovršeno. Spuščajoč v promet količine drobnega kovinskega denarja, je ministrstvo za finance odtegnilo iz prometa znaten del kronskih bankovcev. Definitivno se vzamejo ti bankovci iz prometa v najkrajšem času, ko dospe še ena pošiljka bankovcev po 25 par (novec vreden 1 krono). Kovani drobiž se spušta te dni v promet na Hrvatskem, v Sloveniji in Vojvodini. Šele ko dospe zadostna količina kovanega drobiža in bo zadostno potrebam tudi po ostalih krajih, v katerih cirkulirajo drobni kronski bankovci, se razdeli kovani drobiž po Srbiji in južnih delih države. Minister za finance je prejel te dni štiri vagone kovanega drobiža (825.000 komadov po 25 par, a ostale po 10 par). Glavni državni blagajni so izdane že vse potrebne odredbe, tako da se že danes začne z izdajanjem kovanega drobiža v Beogradu. Najprej bo razdeljen drobiž po 10 par, a kmalu mu bodo sledili novci po 25 par.

Nova uvozna tarifa.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Danes dopoldne je bila seja ekonomsko-finančnega ministrskega komiteja. Poleg drugih vprašanj se je pečal tudi v uvožno tarifo. Definitivno je sprejet tarif uvozne carine, ki stopi v veljavo še danes.

London, 19. febr. (Izv.) Dolnji dom je danes z 232 proti 84 odklonil predlog poslancev Labour Party, da naj vlada oskrbuje brezposelne delavce. V debati je Lloyd George izjavil, da je dela povsod in vedno dovolj, a da ga ni, krive so strokovne organizacije, ki nočejo pristati na zvišanje produkcije.

Praga, 19. febr. (Izv.) Zdravstveno stanje predsednika Masaryka se je znatno zboljšalo. Včeraj predsednik ni imel vročice. Tudi noč je izvrstno prebil ter se počuti danes sveže.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Tekom junja se bo vršil v Ljubljani kongres jugoslovanskih žen. Prisostvovali bod na tem kongresu delegacije vseh ženskih društev.

Pred londonsko konferenco.

London, 19. febr. Lloyd George je izjavil: Velika razlika je med tem, ali naj plača Nemčija vse stroške svetovne vojne in ali naj plača, kolikor je pač zmogla plačati. Ze v Bruslju je dejal, naj plača Nemčija, kolikor more prenesti, in stoji še danes na tem stališču. Vprašanje je le, koliko more Nemčija prenesti. Ako hočemo izsiliti nemogoče, ne dobimo prav ničesar. Ta vojna je stala toliko, kolikor ne more plačati nobena država, namreč 50 milijard funtov sterlingov. Oškodnina se more plačati le v blagu ali z delom. Zaradi tega so zavezniški staveli izvozne carine v reparacijski načrt. Govornik bo storil po svoji moči vse, da iztisne iz Nemčije zadnji novčič, ki ga more plačati. Končno je Lloyd George omenil: Obžalujem, da člani parlamenta, ki ne kažejo nobenih globljih čustov odgovornosti, predlagajo stvari, ki so popolnoma neizvedljive in ki jih pameten človek ne more priporočati. Ako Nemčija načeloma hoče zadovoljiti svojim obveznostim, bi to rodilo akcijo, s katero bi si zavezniški to izsilili. Preden pa kaka vlada prevzame odgovornost za to, morajo biti vlade, parlamenti in narodi pripravljeni, da temeljito neizvedba obveznosti na načelnem poizkusu Nemčije, Evropo zopet izzvati.

Rim, 19. febr. Kakor poroča «Tribuna», je Luzzatti, ki je danes predsedoval seji zborničnih odsekov za finance in zunanje posle izjavil: Nemčija more plačati obnovitve, katere zahtevajo od nje zavezniški, ker ima v to potrebne vire. Nemčija nima skoraj nikakih inozemskih dolgov in se nahaja tedaj v boljšem položaju, kakor druge države.

Pariz, 19. februarja. V seji senatne komisije je Briand obrazložil, katere kazenske ukrepe je odobrila ententa, ako Nemčija ne izvrši pariških sklepov 1. v mir. pogodbi določeni rok okupacije teče šele od tedaj, ko Nemčija dokaže svojo dobro voljo, izvršiti obveznosti. 2.) Razširjenje zasedbe. 3.) Eventualna izprememba gospodarskih razmer Porcenja s sosednjimi deželami. 4.) Nedopustitev Nemčije k zvezi narodov. Kazenske odredbe se Nemčiji ne bodo naznanile, ker so predvidene v pogodbi in ker Nemčija nima pravice, o tem razpravljati.

Pariz, 18. febr. Zastopnik Združenih držav v reparacijski komisiji Boydan je obvestil komisijo o notih, ki naznanja, da so oficijozni zastopniki Združenih držav odtegnjejo komisiji.

Beograd, 19. febr. Po poročilih iz Sofije namerava ministrski predsednik Stambolijski v kratkem posejti Atene. Poleg sklenitve grško-bolgarskega sporazuma namerava bolgarski ministrski predsednik potom Rumunije priključiti Bolgarijo k mali ententi.

Pariz, 19. februarja. (Havas) Generali Vayey, Lyautey in Franchet d'Esperay so imenovani za maršale.

Naša vlada in evakuacija.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Za Zadra javljajo, da je prišla Italija z evakuacijo zasedenega ozemlja. Naša vlada stoji na stališču, da se ne spusti v trgovinska pogajanja z Italijo poprej, dokler ni izpraznjena vsa Dalmacija, logaški oboljši in luka Baroš.

Fašisti zažgali Ljudski oder pri sv. Križu.

Trst, 19. febr. (Izv.) Včeraj zvečer pripeljali so se v Sv. Križ pri Trstu na tovornih avtomobilih tržaški fašisti in obkolili poslopje «Ljudskega odra». Ker je bilo poslopje zaklenjeno, je odšlo nekaj fašistov na dom predsednika društva, ki je šel z njimi nič hudega sluteč. Ko je prišel pred Ljudski oder so ga prisilili, da je odprl vrata, nakar so fašisti udrl v poslopje, začeli razbijati, znosili skupaj pohištvo in knjižnico, položili s petrolejem in zažgali. Ko se je začelo zbirati prebivalstvo, so oddali fašisti v ljudi nekaj strelcev, a potem hitro na avtomobilih pobegnili. Domačini so z veliko težavo pogasili ogenj. Fašisti so ranili več oseb, nevarno je ranjen Josip Košuta, ki so ga prepeljali v tržaško bolnico. Fašisti so pretrgali tudi telefonsko zvezo s Trstom, tako da jih ni bilo mogoče presteči, ko so se vračali v Trst. Tudi v Spodnjih Škofijah so fašisti poskusili napad na «Citelnico».

Novi francoski načrti.

Pariz, 18. febr. Kakor javlja «Eclair», je prišlo do francosko-poljskega gospodarskega dogovora. Trgovinske pogodbe so že podpisane, pogodbe, ki se tičejo drugih stvari, se podpisujejo v kratkem. Francoska vlada bo s svoje strani delala z vsemi silami na to, da sodeluje pri ustanovitvi zveze splošnega, predvsem pa vojaškega značaja, katere bi obsegala Poljsko, Finsko, Baltske države, Rumunijo in Češkoslovaško.

Pariz, 19. febr. V komisiji za znanje posle belgijske zbornice je izjavil Paul Eymans, da misli Nemčija na maščevalno vojno, toda Belgija se ne bo dala breskrbno uspavati. Ta izjava je zbudila veliko pozornost.

Zagonebna afera princa Sixta.

PARIZ, 19. febr. (Izv.) O izgnanstvu princa Siksta Bourbonškega javlja Matin, da je ta ukrep italijanske vlade jako skrivnostno. Princova knjiga je izšla že pred mesec, za njo je vedela vsa Italija, ker je o nji italijansko časopisje obširno razpravljalo, a to ni motilo najodličnejših italijanskih krogov, da ne bi soredjemali princa z vsemi častmi. Matin trdi, da je vzroke izgnanstva princa Siksta iskati vse kje drugje, a da se je italijanska vlada skrila za Sikstovo knjigo, ker ji je bilo neprijetno in predeklatno objaviti prave razloge izgnanstva. List obeta senzacionalna razkritja o tej zadevi. Italijanska vlada je v ostalem vedela, da princ Sikst že več mesecev ni bil v Italiji.

Nov grški poraz.

Moskva, 19. febr. Iz Tiflisa javljajo važen uspeh kemalistov proti Grkom v Mali Aziji.

Irska kriza.

London, 19. febr. (Izv.) V noči od petka na soboto je angleška vojska obkolila irsko mesto Dublin in pretrgala vsake zveze mesta z okolico. V mestu samem patrolirajo oklopni avtomobili, a policija preiskuje vsako hišo. Na ta način misli angleška vlada dobiti v roke voditelje irskega pokreta, ki so bili poprej vedno pravočasno obveščeni. Vstop in odhod iz mesta je vsakomur brez razlike prepovedan.

Govor poslanca G. Zerjava

v ustavnem odboru, dne 14. februarja 1921.

Politične beležke

Domače vesti.

Ljubljana, 19. februarja.

Klerikalni načrt še ni znan širšim krogu. Zato treba, da se nekoliko pomudim pri njem. Šef pokrajine naj se potom načrta imenuje iz terne predloga pokrajinske skupščine. Naravno bo večina skupščine predlagala za kandidate politično jednake kvalitete, n. pr. iz Slovenije 3 osebe, podobne dr. Šusteršiču. Uradnike imenuje pokrajinska vlada, samogleda opih preko VI. razreda dovoljuje ministru, da imenovanje prej odobri. Uradniki so odgovorni le pokrajinski vladi. Pokrajinska vlada pod predstvom nekakega podkralja ima 12 poverjenikov: za notranje, za trgovino in obrt, za proro, v vero, za gradjevine, za poljedelstvo, za šume in rude, za agrarno reformo, za zdravstvo, za finance, za socialno politiko, za prehrano, za pravosodje. Rečeno je sicer, da v kolikor ti pokrajinski ministri vrše državne posle, so odgovorni centralni vladi. Ali ko vidimo n. pr. avtonomnega poverjenika za trgovino, za notranje itd., res ne vemo, kaj še ostane ministrstvu. Ako teh državnih funkcij še kaj ostane, se morajo seveda vršiti preko onega poverjenika, ki je poslu najbližji. On ima torej eksekutivno v roki. To nas dovede v nemogoče situacije. Vzemimo, da je centralni vladi neprijetna prisotnost klerikalnega agenta v Sloveniji. Ona ga ne more umakniti, ker je to avtonomna stvar. Ako se v šolah vrši pouk v duhu verske intolerance ali pa neprijazne ujedine, nju in kulturnemu zbližanju, minister prosvete ne more nič. Ako se trgovec iz naših krajev hoče v drugi pokrajini naseliti ali pa vsaj trgovati, ga z upravnimi šikanami avtonomna policija in trgovinski urad lahko uničiti. Oficirjem in činovnikom iz drugih pokrajin se lahko administrativnim potem zabrani nastanjenje, če ni instance, ki bi prenapeto avtonomiste brzdata. Ako je kak davek nesimpatičen, ali če je cela provinčna uprava v roki opozicije, ki hoče nagajati državi, bosta finančni poverjenik in le deželni zboru odgovorni uradniški zbor lahko s pasivno resistenco sprečila vse. V slučaju, ko treba ukrepov za varstvo mej, ta resistenca lahko spreči preskrbo armade in celo mobilizacijo. V sedanjih razmerah lahko pomeni smrt države, ako da svojo moč iz rok. G. Sušnik ima že pripravljen odgovor na vse te očitke, češ, da njegov načrt obsega tudi določbo, da gredo spori med pokrajinsko in državno oblastjo pred državno sodnijo. Reči moram, da je ravno takih kompetenčnih sporov naši državi še treba, da zraste pravna negotovost! Ker mora 12 poverjenikov imeti delokrog in ta delokrog vsaj konkurira z ministrstvi, pride v vsaki malenkosti lahko do spora, ki ga bo odločila državna sodnija, kadar bo za stranke prekasno, pa tudi državna avtoriteta bo že pokopana.

Proti nagomiljenju kompetenc na breme dežel moramo imeti pomisleke tudi s stališča financ nekaterih delov naše države, ki jih narava ni obdarila z bogastvi. Slovenija n. pr., zanemarjena od Avstrije, ni mogla razviti industrije. Ona bo brez dvoma, če izkoristi svoje naravne in duševne moči in svoj položaj, enkrat

postala zelo aktivna pokrajina v tej državi. Ali da to postane, ji treba pomoči vse države, ne pa prenapetih davčnih bremen, ki bi ji nastala, če bi se sprejel načrt SLS.

Ustava Jugoslavije mora poleg praktičnih potreb ustrezati vsaj za 20 do 30 let tudi zahtevi, da je trden oklep okoli nove države. Največ držav je razpadlo v prvih letih svojega obstoja. Ni dvoma, da postoji med nami mnogo centrifugalnih sil. Slovenci smo, odgojeni od prejšnje države, še nedavno proglašali za največji ideal samo zedinjeno Slovenijo, in veliko jih je, ki ne morejo prestopiti na širši in edino možni ideal. Hrvati so tradicionalno odgojeni v historizmu. V zlo je šteti inteligenci, ki mora vendar videti naprej, če ona zadržava neuko maso v preživelci ideologiji.

Zato, da se vsaj nova generacija v tej državi amalgamira, treba, da ustava zajamči popolno svobodo gospodarskega medsebojnega pomešavanja, da se spreči vsako umetno mejo, ki bi oteževala nastop občutka popolne gospodarske solidarnosti. G. Laginja je rekel, da je dovolj, če damo državi vojsko in diplomatsko zastopstvo in tudi denar za te. To ni dovolj. Dati ji moramo pred vsem našo dečo, da jo država v svojih šolah vzgoji v dobre Jugoslovane. Ako šolstvo zapade pokrajinam, morejo vanje zaiti vsi mogoči strupeni vplivi. Zlasti je nevaren klerikalizem. Apeliram na vse one, ki poznajo nevarnost rimskega klerikalizma, da sprejeto vsako možnost, da bi se klerikalizem polastil naših otrok.

Ustava mora tudi zajamčiti, da ne pride kdaj v tej državi do verske nestrpnosti ali do verskih bojov. To je možno le, če se v zakonodaji dosledno prevede misel verske svobode. Tu ne moremo najti, pa naj tudi kriče, da je to »Kulturkampf«.

Končno še opombo z ožjega slovenskega stališča. Nas Slovane zelo boli, ker smo deloma po tragični usodi, deloma vsled lastne krivde izgubili velik del rojakov. Ti rojaki onkraj začasne državne granice bodo najprej svobodni, če se naša država ojači. Jaz moram odločno zavračati, da se od strani g. Sušnika skuša eskimirati narodno nesrečo v prid nekakemu povzdigovanju avtonomije, češ, če bo avtonomija, bodo prej Slovenci osvobodjeni. Ravno zaradi njih moramo osredotočiti državne moči. Če ne bo ves narod, in pred vsem Beograd ta centrum, na kojega bodo z zaupanjem obračali svoje poglede, ne bo uspeha. Ali se ne zdi gg. od opozicije sumljivo, da se je d. Annunzio ogreval za Radičev federalizem in da vse nam sovražno novinstvo izven države, zlasti v Pešti, na Dunaju in v Rimu s simpatijami izraža o avtonomističnem pokretu? Protivniki pač instinktivno čutijo, da se država s pokrajinskim sistemom ne bo konsolidirala. Zato bom jaz ne le kot demokrat in Jugoslovian, ampak uprav z ožjega slovenskega stališča rad glasoval za to, da preidemo v specialno debato na podlagi vladnega načrta. (Živahno odobravanje.)

(Konec).

+ Jugoslavija in Rumunija. Nekateri rumunski listi so zadnje dni dosledno pisali, da se vrše med jugoslovansko in rumunsko vlado pogajanja glede gotovih mejnih korektur v Banatu in so izražali nado, da Jugoslavija odstopi Rumuniji Belo Cerkev in Vršac. Naše poslanstvo v Bukarešti je vse te vesti dementiralo kot neresnične, ker je meja med Jugoslavijo in Rumunijo definitivno utrjena.

+ TRST — SVOBODNA LUKA? Tržaška »L'Era Nuova« javlja, da bo italijanska vlada na dan proslave aneksijske v Trstu, to je dne 6. marca, proglasila Trst za svobodno luko. Teritorij svobodne luke bo obsegal baje tudi občine Nabrežina, Občina in Tržič. Ta vest službeno še ni potrjena.

+ Afera princa Sixta Bourbon-skega. Kakor poroča pariška »Liberté«, se nahaja iz Italije izgnani princ Sixt v Parizu in so ga včeraj videli v restavraciji v bližini Madelainske cerkve.

+ Obtožba proti bivšemu ogrskemu ministrskemu predsedniku Friedrichu. Iz Budimpešte poročajo dne 17. februarja: Kakor poročajo listi, je državno pravdnštvo dvignilo proti bivšemu ministrskemu predsedniku in poslancu Štefanu Friedrichu obtožbo zaradi zločina napeljevanje k umoru grofa Tisze. Jako obsežna obtožba veli, da je Friedrich na sejah bivšega delavskega in narodnega sveta sveta podal izjave, ki so mogle pospeševati morilni napeljevanje proti Tiszi. Obtožba predlaga, da ostane do meritorne rabsodbe v glavni razpravi Friedrich prost, ker se ni bati, da bi pobegnul.

+ Liberalen blok na Madžarskem. Iz Budimpešte poročajo dne 18. februarja: Na konferenci, katere so se udeležili dr. Štefan Barci in Sándor Kerekes ter izven parlamenta stoječi politiki, kakor grof Teodor Batthyany in Desider Abraham in zastopniki: socialno - demokratične stranke, so sklenili, ustanoviti liberalen blok z naslovom »Zveza meščanov in delavcev«. V tej zvezi bo vsaka stranka obdržala dalje svojo organizacijo. Kakor javlja »Nepszava«, je odbor socialno - demokratične stranke z vsemi proti enemu glasu sklenil, da se socialno-demokratična stranka pridruži Zvezi meščanov in delavcev.

+ Nemčija pod nadzorstvom. Iz Berlina poročajo dne 18. februarja: Javljajo iz Milana, da sta se po poročilih pariškega dopisnika »Corriere della Sera« tudi londonski in bruseljski kabinet odločila za predlog francoske vlade, naj bi se Nemčija tako dolgo stavila pod nadzorstvo zaveznikov, dokler ne plača svojih vojnih dolgov. Nadzorstvo se prične dne 1. julija t. l.

+ Trgovska pogajanja med Anglijo in Rusijo. Iz Londona poročajo dne 18. februarja: Lloyd George je izjavil v spodnji zbornici, da se protipredlogi Rusije k trgovinskemu dogovoru že dospeli v London in da jih sedaj proučujejo strokovnjaki. Povratek Krasina se pričakuje v kratkem.

Razna poročila.

Beograd, 18. februarja. (Izv.) Dosedaj Baranja ni pripadala nobeni trgovski in obrtniški komori. Ministrstvo trgovine in industrije je izdalo odlok, da se Baranja priklipi trgovski komori v Novem Sadu.

Rim, 1. febr. (Izv.) V italijanskih parlamentarnih krogih vlada veliko nezadovoljstvo proti nepristojnosti ministrskega predsednika Giolittija in zunanjega ministra Sforze v vprašanju luke Baroš. Parlamentarna skupina Obnove je izjavila, da bo na svojo odgovornost vložila interpelacijo z zahtevo, da da vlada odločno in jasno izjavo o vprašanju luke Baroš. V parlamentarnih krogih je ta izjava skupine Obnove vzbudila splošen interes. Dve možnosti sta, ali bo vlada dala svojo izjavo, ali bo Giolitti odklonil vsako izjavo ter s tem izzval zopet glasovanje zaupanja svoji vladi.

Dunaj, 18. febr. (Izv.) Finančni minister dr. Grimm je danes sprejel predstavnike vseh organizacij državnih uradnikov, ki so mu izjavili, da ne odstopijo niti za las od svojih zahtev. Minister Grimm je izjavil, da bo uradniške zahteve predložil ministrskemu svetu.

* GENERAL MAISTER PREDSEDNIK RAZMEJITVENE KOMISIJE. Iz Maribora nam javljajo: General Maister je dobil iz Beograda obvestilo, da je imenovan za predsednika naše delegacije v razmejiteni komisiji z Reko.

* NEVERJETNA PREDRZNOST. Meščansko-šolska učiteljica Klemenčina Proft v Celju je prišla zaradi tega ker njene učenke o priliki zadnjega narodnega praznika niso znale narodne himne, v disciplinarno preiskavo. Pri zaslišanju je hladnokrvno izjavila, da »nemške učenke ne morejo peti naše državne himne, ker je nacionalna, dočim so avstrijsko rade pele, ker je bila internacionalna. Res neverjetno! Celjsko prebivalstvo zahteva, da se Proftova takoj odstrani.

* Nova nasilstva na Koroškem. Iz Tržiča nam poročajo dne 18. februarja: Ravnokar so dospele sem nove vesti o naravnost zverinskih napadih Nemcev na Slovence na Koroškem. V soboto dne 12. t. m. sta dva celovška Nemca v bližini Celovca napadla iz zasede slovenskega kmeta Ilca iz Kotnare vasi, ga s kiji in kladivom pobila na tla in ga izropala. — V sredo dne 16. t. m. pa se je v Kapli v Rožu pripetil poizkus zavratnega umora slovenskega dekana Limpelna v Kapli. Ob polnoči so nemčurji poklicali dekana in ga prosili, naj gre takoj spovedati in obhajati v Resnik kmeta Možica, ki leži na smrtni postelji. Dekan, nič slabega sluteč, je verjel, se hitro napravil in v družbi svojega cerkovnika takoj odšel v Resnik skozi Kožentauro. Blizu Resnika v gozdu so naenkrat na dekana, ki je nosil s seboj najsvetejše, štirje moške iz zasede začeli streljati in dekan se je takoj smrtnonevarno zadet zgrudil. Sedaj leži v bolnišnici v Celovcu in se bori s smrtjo.

* »Neodločeno.« K tej notici smo prejeli sledeče pismo: Velečeni gospod urednik! K članku pod gornjim naslovom v včerajšnjem »Jutru« si usojam pripomniti, da smo tudi državni uradniki, rojeni in prej pristojni v neodrešeni domovini, pri ljudskem štetju podčrtali besedo »neodločeno«. To pa ne po lastni krivdi, marveč zato, ker se nam je na magistratu izrecno naročilo, da moramo i mi, v kljub temu, da smo definitivni uradniki Jugoslavije in kot taki v Ljubljano pristojni, formalno zaprosili za opcijo, ker baje predpisuje uredba, priobčena v »Uradnem listu« št. 147. Ko so na podlagi te informacije nekateri res zaprosili za naše državljanstvo, se je izkazalo, da tega ni potreba, ker je definitivno sprejetje v državno službo, obenem tudi podelitev državljanstva, kajti tuji državljani vendar ne more biti uradnik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Toliko v pojasnilo in eventualno obvestilo prizadetim.

* Prometni zavod za premog in državni premogokopi. Tik pred svojim odstopom je poverjenik inž. Dušan Sernec na lastno pest dovolil, da prepuste državni premogokopi v Velenju in v Zabukovcu v oddajo vso svojo produkcijo za razpečevanje akcijski družbi »Prometni zavod za premog« v Ljubljani. Sedanja vlada je smatrala za nedopustno, da bi v tako važni zadevi mogel odločati poedin poverjenik, vsled česar je sklenila, da ne odobri udeležbe državnih rudnikov pri »Prometnem zavodu za premog«. Po mnenju strokovnjakov je »Prometni zavod za premog« eminetno pridobitveno podjetje, čigar akcijski kapital znaša sicer le 1 milijon kron, njegov letni dobiček pa bi utegnil znašati na leto 10 do 15 milijonov kron. Državni premogovniki bi bili, ako bi prepustili svoj premog »Prometnemu zavodu« z razprodajo oškodovani na leto več kot za 2 milijona kron. »Prometni zavod za premog« vodi ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe Bela Maks in Skubec. Ne glede na materijalno škodo, ki jo je hotel prizadejati državnim rudnikom poverjenik Sernec, bi bili državni premogokopi tudi na milost in nemilost izročeni »Trboveljski premogokopni družbi« ter monopoli njenih ravnateljev.

* Vrdniški »komunisti«. V slavonskem Vrdniku, rudniku blizu Rume, so začeli rudniški mogotci neusmiljeno preganjati slovenske rudarje,

ki bivajo tamkaj v večjem številu že dolgo let. Preganjanje se vrši pod pretezo izganjanja »komunistov«, pri čemer tamonjska premogokopna družba dovoljuje najraznovrstnejše nezakonitosti nečlovečnosti. Navadno zagrabijo delavce z rodbinami v večernih urah, jih naložijo na živinske vozove ter odpeljejo proti Sloveniji. Delavec ne dobi v roke niti delavske knjižice, niti zaostankov na plači. Med dolgotrajno in mrzlo vožnjo je obsojen on in njegova rodbina na najbednejše življenje. Do sedaj je prišlo že par takih transportov v Ljubljano, kjer je moralo intervenirati poverjenstvo za socialno skrb, da so mogli pregnani komunisti priti do svoje pristojne občine. Preganjanje slovenskih rudarjev iz Vrdnika pa do sedaj ni rodilo drugega sadu, kot še večjo nezadovoljstvo in brezmejno gorje v prizadetih delavskih rodbinah. Nekateri delavci odklanjajo celo domače občine, tukajšnja podjetja se jih tudi vsa branijo. Živi ti ljudje ne morejo pod zemljo. Poverjenstvo za socialno skrb je že v dveh vlogah opozorilo ministrstvo za socialno politiko na krutosti v rudniškem revirju ter zaprosilo, da jih posebna ministerijalna komisija nemudoma preišče in po možnosti ustavi. Z zadevo se je pečala tudi deželna vlada in je v današnji seji sklenila pozvati državno rudokopa v Velenju in v Bukovici, da naj brezposelne vrdniške rudarje vzameta v delo vsaj tako dolgo, da se bo njihova usoda ter zadeva rudnika v Vrdniku pojasnila.

* ZASTOPNIKI UCITELJSTVA V VIŠJEM ŠOLSKEM SVETU. Pod tem naslovom je objavil včerajšnji »Slovenski Narod« kandidate, ki jih je postavilo »Ljubljansko učiteljsko društvo« za višji šolski svet. Podpisano poverjenstvo Udruženja jugoslovanskega učiteljstva izjavlja, da navedeni kandidati niso kandidati učiteljstva, ker bo kandidati v sporazumu z vsemi okrajnimi učiteljskimi društvi v Sloveniji postavilo Udruženje jugoslovanskega učiteljstva in jih pravoslovno objavilo. Toliko v znanje slovenskemu učiteljstvu. — Udruženje jugoslovanskega učiteljstva, poverjenstvo Ljubljana. — Poverjenik Luka Jelenc.

* POVRACILO VOJNIH ŠKOD. Ministrstvo pravde objavlja, da je ministrski svet odločil, da se rok za prijavo povračila vojne škode po čl. 1 uredbi podaljša do 28. februarja 1921. One osebe, ki imajo po uredbi pravico do povračila škode in do sedaj prijave še niso izvršile, naj to store v podaljšanem roku in sicer pri političnih oblastvih I. stopinje ali pa neposredno (tudi po pošti na povratni recepis) pri ministrstvu pravde, ako je ministrstvo pristojno za prejem prijave. Pripominja se, da imajo pravico do vojne škode po zgoraj navedeni uredbi samo državljani prejšnje Srbije in Črne gore v mejah do meseca junija 1914 in dobrovoljci, ki so se udeležili vojne na strani Srbije in Črne gore.

* Evakuacija Dalmacije. Iz Knina v Dalmaciji javljajo, da bodo Italijani do dne 24. februarja popolnoma izpraznili dalmatinsko Zagorje, kamor pride jugoslovansko orožništvo. Obenem bodo Italijani izročili naši upravi železnico Split-Knin, med tem ko obdržijo do izvršene evakuacije priključno progo na Šibenik.

* SKUPŠČINA DOBROVOLJCEV V SPLITU. V Splitu se vrši jutri skupščina jugoslovanskih dobrovoljcev, katere se udeležijo zastopniki iz vseh krajev naše države in deputacija českoslov. dobrovoljcev. Skupščina bo razpravljala o vseh vladnih vprašanjih dobrovoljcev ter obenem manifestirala za edinstvo naroda in države.

* REVIZIJA LJUDSKEGA ŠTETJA V SPLITU. Ker je popis prebivalstva v Splitu očividno napačen, ker izkazuje toliko prebivalstva kot pred vojno, namreč 26.000, dočim je pravo število gotovo višje, so oblasti odredile revizijo ljudskega štetja.

* OSEBNA VEST. Poštni nadoficijal Fran Natek je imenovan za ravnatelja prehranjevalnega uga.

* SODNIJSKI IZPIT je napravil s prav dobrim uspehom avskultant J. Janko Božič iz Celja.

* SELITVENI VLAK odide iz Trsta dne 21. februarja 1921. Vagon je treba naložiti isti dan predpoldne.

Prosveta.

Narodno gledališče.

Drama:

Nedelja, 20. febr.: Shakespeare: Sen kresne noči v opernem gledališču ob dramskih cenah. Izven.

Ponedeljek, 21. febr.: Jerome: Miss Hobbs. Red A.

Torek, 22. febr.: Zaprt.

Opera:

Nedelja, 20. febr.: Shakespeare: Sen kresne noči; Dramska predstava. Izven.

Ponedeljek, 21. febr.: Zaprt.

Torek, 22. febr.: Massenet: Thais. Red A.

— Iz gledališke pisarne. Glasom člena 157. finančnega zakona za leto 1920/21 znaša veselilna taksa od aboniranih sedežev 10 % vplačane svote. Ker se veselilna taksa do sedaj od strani abonentov še ni plačala, so vsi p. t. abonenti prosijo, da jo plačajo v gledališki pisarni (operno gledališče). Vplačila se sprejemajo od 24. februarja do 26. februarja 1921 vsaki dan od treh do šestih. Plačila takse se bodo potrdila na vstopnici.

—FASISTI V VRTOJBI. V nedeljo dne 12. t. m. je pridrvela fašistovska tolpa tridesetih oseb, pod vodstvom voditelja fašistov Manfredinija v spremstvu štirih orožnikov v Vrtojbo. Takoj so začeli svoje delo. Vdrli so v neko gostilno, razbili vse slovenske napise ter pretepli brez vsakršnega vzroka sina gostilničarke. Nato so vdrli v občinski dom in v občinski urad, kjer so raztrgali vse uradne napise, vse razglase Zupana so žugali z dejansko silo. Od tam so vdrli v prostore čitalnice, kjer so razmetali vse, kar jim je prišlo pod roko in žugali s smrtjo navzočim članom. Nato so vdrli v stanovanje učiteljice in v župnišče, končno pa še v zadržno gostilno. Tu so razsajali in divjali, pretepali goste, streljali kar v slepo. Gostje so strahu zbežali. Fašisti pa so streljali za bežečimi, obmetavali jih s kamenjem in vrgli seveda tudi bombo. Orožniki so mirno gledali...

* PREDPUST NA JESENICAH. Neko tukajšnje oblastvo je prejelo ovadbo, da se nahaja v neki hiši na Jesenicah polno skritega denarja, da se vedno v kleti končije. Omenjeno oblastvo je brž zastražilo poslopje in vpeljalo preiskavo. Upravičeno so se jezili osumljenci, ko so jih nadlegovali organi dotičnega oblastva. Končni efekt? V hiši niso našli ničesar drugega, kot — «noro» babo, kateri je šel šef dotičnega oblastva na lim. — Maškera.

* ITALIJANSKA PROPAGANDA V DALMACIJI. V Rimu se je te dni osnovalo »Nacionalno združenje za Dalmacijo«, ki bo imelo podružnice v raznih mestih Italije in v inozemstvu. To združenje ima nalogo, da propagira italijansko stvar v Dalmaciji ter da »vzbuji pravo« Italijanov, ki pridejo pod Jugoslavijo.

* PREPOVEDANI LISTI. Minister za notranje stvari je prepovedal razširjanje listov »Naša slova«, ki izhajajo na Dunaju, in »Prosveta«, ki se tiskajo v Chicagu. Oba lista sta ustanovljena zato, da delujeta proti naši državi.

* MISICEV DAN priredi celjski Sokol 27. t. m. Ob 9. dopoldne bo parastos, nato v Narodnem domu svčanost s predavanjem polkovnika Borislava Tošića in z alegoričnimi slikami. Sodeluje celjsko pevsko društvo.

* CELJSKI MESTNI SOSVET je na seji 17. t. m. sklenil protest proti aneksiji zasedenega ozemlja s strani Italije in proti zaslužnjenosti naših bratov v Primorju. Oba socialistična zastopnika sta se vzdržala glasovanja z motivacijo, da je socialistična stranka enak protest že tako odposlala socialistični stranki v Italijo in da nima nadaljnjih navodil.

* POPRAVA KAPUCINSKEGA MOSTA V CELJU je dovršena in vzbujajo most zopet nekoliko več zapiranja. Upati je, da bo vzdržal vsaj toliko časa, da bo zgrajen nov most čez Savinjo, glede katerega pa še ni odločeno, ali bo predstavljal direktno zvezo ceste, ki peše od kolodvora mimo železnice proti Savinji, z okrajno cesto na Laško, ali pa bo vezal Glavni trg z desnim bregom Savinje.

* JAVNO PREDAVANJE na univerzi se vrši v nedeljo dne 20. t. m. ob desetih dopoldne. Predava g. univ. prof. dr. K. Osvač: Milje, njega moč in meje.

* NE POTUJTE V AMERIKO. Minister za socialno politiko opozarja one, ki se nameravajo naseliti v Ameriki, da so v severni in južni Ameriki izgledi za delo zelo slabi.

* UMRLA JE včeraj v Ljubljani gospa Marija Rekar, roj. Bizjak, v starosti 67 let. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob štirih iz Kapiteljske ulice št. 11. — Danes je umrla gospa Marica Bešter, roj. Snžnik, soproga fotografa. Pogreb bo v ponedeljek popoldne ob štirih iz Križevniške ulice št. 4. — N. v. m. p.

* POROTNE RAZPRAVE se pričnejo pri deželni sodišči v Ljubljani v ponedeljek dne 21. februarja. Na prve dneve so razpisane sledeče razprave in sicer: na ponedeljek dne 21. februarja: zoper Terezijo Čapljo zaradi tatvine iz navade, zoper Antona Veglja in Antona Vranišiča zaradi tatvine, zoper Matevža Benedičiča zaradi tatvine, goljufije in vlačuganja in zoper Karla Zupana zaradi tatvine; na torek dne 22. februarja: zoper Nikola Lukariča zaradi tatvine in napačne zglativne, zoper Ivana Wagnerja zaradi poverbe in zoper Marijo Rakoševjo zaradi deleznosti na poverbi, zoper Antona Benegalijo zaradi uboja in zoper Vincenca Horvata in Franceta Lutzenarja zaradi tatvine; na sredo dne 23. februarja: zoper Franceta Kožuha in Franceta Komeka zaradi tat-

vine in pa zoper Ignacija Mačka zaradi tatvine; na četrtek dne 24. februarja: zoper Josipa Šepica zaradi goljufije, zoper Ferdinanda Kučero in Franceta Zakotnika zaradi ropu in zoper Matijo Domanjčota zaradi tatvine; na petek dne 25. februarja: zoper Avrama Pappa in Izidora Alkalaja zaradi goljufije pol milijona kron, izvršene na Jadranski banki in zoper Henrika Čudna zaradi goljufije.

* POROTNE RAZPRAVE V MARIBORU. Za spomladansko porotno zasedanje so razpisane dosedaj sledeče razprave: 7. marca Alojzija Rojc zaradi detomora, 8. marca Viljem Denk zaradi goljufije, 9. marca Matija Štimac zaradi ropu, 10. marca Jakob Lepej zaradi uboja. Sledila pa bo še cela vrsta zanimivih razprav, tako da bo trajalo zasedanje najbrže cel mesec.

* PASJI KONTUMACIJ IN KONJACIJ. Magistratu se druga za drugo zglašajo stranke, ki so dobile kazenski mandat radi kršitve pasjega kontumacije. Najbolj jih prestraši obvestilo, da ima konjač uradni nalog, dotične pse pobrati in usmrtiti. Lastniki tarnajo, da je kuček le za pet minut brez njihove vednosti na cesto ušel, da je zdrav, da otroci bridko jokajo v strahu, da bo njihovega ubogega Pufita pobral strašni, neusmiljeni morilec itd. Mestni magistrat opozarja vsakogar, da se pri obetojči ogromni nevarnosti ne more ozirati na nobena sentimentalnost in na še tako lepe razloge: Vsak pes, katerega se ovačba tiče in je stvar ugotovljena, bo od konjača pobit. Le na ta način je mogoče naše malomarno občinstvo toliko disciplinirati, da bo naredbe kontumacije res izpolnjeval. Kogar torej zadene neljuba stvar kazenske ovačbe radi kršitve kontumacije, naj se nikar ne trudi okrog magistrata, da bi svojemu komatemu ljubljencu — in naj bo tudi denarno še tako dragocen — rešil življenje. Našel bo na magistratu zamašena ušesa, četudi zagrozi, da bo pri občinskih volitvah volil z anarhisti.

* KAZNOVANI MENJAČI. Finančno ministrstvo je kaznovalo v Beogradu štiri menjače, ki so prodajale srebrne in zlate dinarje dražje kakor je dovoljeno, vsakega na 20.000 dinarjev. Z enako globbo so bile kaznovane tudi nekatere menjalnice, ker so prodajale čeke, za kar niso imele dovoljenja.

* TIHOTAPCI Iz Maribora nam poročajo: Židovski tihotapec, ki so mu naše oblasti na severni meji odvzele kovček z nežigosanimi bankovci in sukno, je doma iz Poljske in se piše Habler. V kovčku je bilo 110.000 nežigosanih kron. Možakarju se torej topot voznja ni izplačala. Enako smolo je imela tudi graška branjevka Alojzija Krainz, ki je hotela po stranskih potih vtihotapiti v našo državo večjo množino vžgalic, a je prišla že na meji v roke pravice.

* Smrtna nesreča na postaji v Zatični. Danes okoli šeste ure jutratraj so zapazili: železniški uslužbenec postaje Zatična dolenske železnice na tiru pri skladišču okoli 70 let starega moža ležati nezavestnega. Iz ušes in ust mu je lila kri, imel je tudi poškodbe na rokah in desnem očesu. Uslužbenec so težkorojenega moža takoj spravili v dolenski dopoldanski vlak, ki ga je odpeljal v Ljubljano, kjer so oddali v javno bolnico. Tu je takoj po prejemu podlegel težkim poškodbam. Pretrgli so se mu bili možgani in počila mu je črepinja. Okoli poldneva se je zgledala v bolnici stara žena Antonija Globokar in je povpraševala, če niso mogoče pripeljali kakega moža iz Zatične. V mrtvecu je spoznala svojega moža, 70letnega vžigalca Josipa Globokarja iz Creteža, občina Krka. Ženica je povedala, da ji je mož pomagal nositi košare jajc v prvi jutranji dolenski vlak. Bil je v vozu, ko se je začel vlak pomikati s postaje Zatična proti Ljubljani. Boječ se, da ga ne odpelje, je hitro skočil z vlaka, pri čemer je padel zelo nesrečno na tir. Pred odhodom ji je govoril: «Tona! Glej, da te v Ljubljani tramvaj ali voz ne povozijo!»

Državni stanovanjski urad v Ljubljani.

V javnosti je razširjeno pogrbeno mnenje, da imajo uslužbenici državnega stanovanjskega urada odločilni vpliv na rešitev stanovanjskih zadev in da je mogoče doseči ugodno rešitev, ako se uslužbenec podkupi.

Plačila v ta namen so zgubljen denar. To velja seveda tudi za plačila, katera je suspendirani kandelist Besov več strankam izvalil. Radi teh zločinov teče proti Besovu kazenska preiskava radi goljufije in ne radi podkupovanja.

Da se stranke obvarujejo pred takimi goljufijami, je predsednik stanovanjskega

ga urada dal nabiti na vrata urada obdečo svarilo:

Na znanje!

Stranke se opozarjajo, da v stanovanjskih zadevah ne odločujejo uslužbenici tega urada, ampak stanovanjski svet (3 zastopnika hišnih lastnikov in 2 za stopnika najemnikov — glej §§ 5. in 6. priloge k uredbi št. 747/1919), v drugi instanci pa poštenik za socialno skrbstvo.

Podkupovanje uslužbencev ne bi imelo zatorej nobenega pomena za stranke. Odloki o stanovanjskih zadevah (odpovedi, zasege, nakazila stanovanj itd.) morajo biti podpisani od podpisanege, sicer niso veljavni.

Pritožbe radi nerednosti uslužbencev naj se predložijo podpisane ali g. pošteniku za socialno skrbstvo.

Hovanski m. p.

Burno predavanje. KLERIKALNA DEMONSTRACIJA UDUŠENA Z VODO.

Ljubljana, 19. februarja.

Za danes zvečer je bilo v Mestnem domu napovedano predavanje svečenika Miloševića o Narodni cerkvi. Za to predavanje je vladal v širokih krogih živ interes in publika iz vseh narodnih krogov je napolnila dvorano. Klerikalci, ki so bili svoj čas v Zagrebu imeli korajžjo nastopiti proti g. Miloševiću v javni diskuziji, pri čemer so žalostno pogoreli, so si v Ljubljani pripravili druge argumente. Pod vodstvom klerikalnih študentov in hlapcev iz katoliške tiskarne so mobilizirali do 200 neukih žensk, ki naj bi prepričale gospoda Miloševića, da nima prav. Tu di ljubljanska strategija pa se je izkazala za pogrešno. Originalna »ecclesia militans« je doživela poraz, ki spada v najvselejše kotičke ljubljanske kronike in kaže, da je dostikrat mrzla voda silnejša nego vroča kri.

Čim je stopil predavatelj na tribuno, se je že pokazalo, da bo buren večer. Ogromna večina poslušalcev, med katerimi se je razvedelo, da hočejo klerikalci z žensko gardo sestane razbiti, ga je sprejela z živim odobravanjem. Reakcija je sledila takoj. Iz vrst navzočih tercijsk se je vsula ploha psov in pobožni ženski jeziki so producirali v najvišjem diskantu tako oglušujočo muziko, da je dvorana v prvem hipu kar ostrmeala. Kmalu pa so se oglasili energični protesti. Sedaj so se vmešali klerikalni kavalirji in med nepopisnim trčenjem so pričeli dvigati stolice... Nekoliko mlajših poslušalcev je skušalo izriniti razgrajajoče elemente iz dvorane. To se jim je deloma posrečilo. Ženske pa so se zbrale v koridorjih in so od tam znova pritiskale v dvorano. Policija je intervenirala zaman. Stanatizirane tercijske so besnelo in grozile stražnikom izkopati oči. Vrišale so in psovale, da se je kar bliskalo. Naenkrat se začuje klic: «Z brzgalno sem! Z vodo jih naženite!»

Nekaj minut pozneje so se pojavili gasilci s cevmi. Ker je bilo zaman vsako pozivanje naj se razgrajajoči odstranijo, so gasilci najprej izbrizgali najhujše demonstrantke iz dvorane, kjer so se bile zabarikadirale za oder marionetnega gledališča. Ker se ženske tudi iz koridorja niso hotele umakniti, so gasilci nastavili curek v »jedro«. Voda je zabrizgnila... Učinek je bil strahovit. Med ženskami je nastala panika in čim bolj je brizgala voda, tem silnejše so kričale, zmerjale in pritiskale proti izhodu. Videti je bilo tragikomične prizore. Močan curek je dvigal frizure, odnašal klobuke, oblivl oblake. Mnoge demonstrantke so dvigale gornje suknje ter si zavijale glave v nje. Voda pa jih je neusmiljeno gnala po stopnicah ven na trg. Od tam so mnoge jadrno hitele domov, druge pa so se zopet zbrale, ponovno začele vriščati, mnoge so kazale jeziko in stresale pesti in slišati je bilo v dvorano, kako vpilejo: «Doli z njim, križajte ga!»

Medtem se je občinstvo v dvorani pomirilo in predavatelj je mogel pričeti. Komaj pa je spregovoril prve besede, so zaženketala okna in v dvorano je padlo debelo kamenje. Izgledalo je na prvi hip, da bo nastala panika, toda ko so se začeli vzdikati: «Pustite naj razbijajo! To je kultura ljubljanskega papeža! Je nastal smeh in pomirjenje. Predavatelj je mogel mirno nadaljevati.

Zunaj je medtem straža prišla pet najbesnejših žensk ter jih zaradi javnega nasilstva odvedla v zapore. Proti ostalim pa je morala zopet nastopiti vodna artiljerija. Močni vodni curki so v nekaj trenutkih očistili trg pred Mestnim domom ter započeli mokri poraz klerikalnih strategov.

Predavanje, ki je bilo zelo zanimivo in na katero se še povrnemo, se je izvršilo v popolnem miru in nad 600 oseb broječa množica je opetovano burno odobrvala izvajanja gospoda Miloševića.

Gospodarstvo

— Ljubljanski trg. Tržno življenje je bilo pretečen teden živahno. Pomankanje govejega mesa je povzročilo mnogo razburjenja. Kvaliteta govejega mesa po sebo na trgu je bila čez teden zelo elaba, vseh česar se je prodaja uknila, sobotni trg je bil pa dobro založen z blagom za ceno I. vrste 30 kron in II. vrste 28 kron za kilogram. Teledžega mesa se dovažalo na trg toliko, da krijemo potrebo po 26 kron prve in po 24 kron druge vrste. Slanina je bila pretečenih šest tednov, ker je ostajala mesarjem vedlo zelo reducirane kupovanja, mnogo cenejša. Zadnji teden, posebno na sobotnem trgu, se je pokupila vsa slanina že v jutranjih urah. Nove carinske naredbe za izvoz klovne živine bodo brez dvoma skrajno slabo učinkovale na domači trg, osobito izvoz težkih prašičev je tako olajšan, da plača izvoznik sedaj po novi carinski tarifi za težke prašiče od 2 do 4000 kron za vsakega prašiča manj carine kot prej. Istotako je izvoz goveje živine izvzajemno olajšan, ker se bo transportirala živa in je pri tem še carina znižana. Oh danih razmerah bo domači trg težko shajal. Vseled znižane carine se bodo brezdvomno zvišale cene živi teži. Satni trg je zelo dobro založen. Na kmetemskem trgu je bilo pretečen teden posebno veliko jabolk po 8 do 10 kron za kilogram. Kvaliteta je bolj slaba. Poudarja večje množine jabolk slabejše vrste je mnogo, pa primanjkuje odjemalcev. Jaje je na trgu izredno veliko po 1.50 za kos. Glede moka ni pomankanja po osnovni ceni 18 kron za moko št. 0, primanjkuje pa slej ko prej dobre črne krušne moka. Z mlekom je Ljubljana preskrbljena v zadostni meri. Preiskave mleka v mestnem tržnem laboratoriju izkazujejo dan za danom pogoste škandalozne rezultate, priliva se voda od 30 do 60 odstotkov. Vzorce v preiskavo sprejema mestno tržno nadzorstvo z natančno navedbo naslova prodajalca. Mleko naj se, predno se prelije v manjšo steklenico za vzorec, zelo dobro premeša. — Op. ur.: Kolikor smo mi informirani, se izvozna carina na izvoz govejega mesa ni znižala. Izvozna carina na prašičje meso se bo sicer znižala, nikakor pa ne v taki meri, kakor je v poročilu navedeno.

— Prijava nemških, avstrijskih in madžarskih državnih papirjev. Uradno se javlja: Po členu 235. versalske pogodbe in po drugih tozadevnih določbah v mirovnih pogodbah ne bo generalno ravnanje državnih dolgov izplačevalo kupov onih državnih obveznic, ki so bile pred vojno lastnina sovražnih podanikov. Finančno ministrstvo je odredilo, da se v okviru generalnega ravnanja državnih dolgov ustanovi začasni takozvani sporni osek, ki bo na podlagi dokazil, da izvršajo obveznice še iz predvojne časa, odloča o posameznih spornih slučajih.

— Posvetovalni odbor finančnega ministrstva. Te dni je bil imenovan pri finančnem ministrstvu t. zv. Posvetovalni odbor, v katerega so imenovani zastopniki trgovine, industrije, denarnih zavodov in gospodarskih organizacij — Beograda. Iz ostalih krajev v odbor ni imenovan nihče, kar gotovo ni v korist stvari, katero naj izvršuje ta odbor kot ministrov posvetovalni organ v vseh važnejših finančnih vprašanjih. Odbor je že razpravljal o izpremembi naredbe o valutah in devizah, kateri sklepi bodo predloženi ministrskemu svetu v odobrenje.

— Višji zadržni tečaj. V Beogradu se je otvoril višji zadržni tečaj, katerega obiskujejo revizorji in revizijski asistenti. Poleg vseučilišnih profesorjev uredava jo v tečaju vodja srbskega združenstva M. Abramović, tajnik glavnega saveza dr. Prohaska, inšpektor M. Stibler in polslovanec V. Pušenjak. Tečaj bo trajal šest tednov.

— Eno in dvokronski bankovci. Finančno ministrstvo je izdalo naredbo, da državne blagajne ne smejo sprejemati eno- in dvokronskih bankovcev v zneskih nad 50 K. »Jugoslovanski Lloyd« protestira proti temu in zahteva, naj se že vendar renkrat vzamejo ti bankovci iz prometa.

— Anketa zagrebške borze, ki se je vršila v nedeljo, se je iz tehničnih razlogov izrekla proti t. zv. terminskim kupčijam in te se ne bodo — vsaj prvi čas — sklepale. Živahno se je razpravljalo tudi o vprašanju, če so borzni senzalnolžni na zahtevo interesirane stranke povedati, za koga kupujejo posamezne devize. Nekateri člani so namreč izrazili sum, da borzni posredniki trgujejo na lasten račun, kar je pa po borznih pravilih prepovedano. Mišljenje, ki ga je izrekla anketa, pride pred borzni svet, ki bo sklepal o teh vprašanjih.

— Reorganizacija borze pripravljajo v Zagrebu. Posamezni bančni zavodi so predložili borznemu svetu posebne spomenice s predlogi, kako naj bi se borzno poslovanje olajšalo, zlasti pri obračunavanju. Zahtevajo tudi znižanje posredovalnine.

— Tovarna za pletarsko blago se ustanavlja v Zagrebu. Zamišljena je v velikem obsegu.

— Črni premog v Dalmaciji. Rudniška družba »Jadranc« s sedežem v Zagrebu, ki se bavi z raziskavanjem prirodnega

bogastva Dalmacije, je našla v Imotacijski črni premog.

— Padec cene pšenice. Radi padca dolarja v Berlinu jugoslovanska moka ne more konkurirati z ameriško. Radi tega so cene žitu v Banatu padle na 940 do 960 K za meterski stot.

— Sladkorna industrija v Jugoslaviji. »Češko slovo« v daljšem članku piše o jugoslovanski sladkorni industriji in pravi, da ima Jugoslavija osem velikih sladkornih tovarn, ki bi z malo bolj modernimi napravami mogle preekrbovati celo Jugoslavijo z dobrim sladkorjem. Kvaliteta pese je po trditvi slankarja izborna, ker izkazuje do 22 % sladkorja. Baranja, Bačka, Banat in Slavonija imajo za sladkorno peso silo rodovitno zemljo. Dani so vsi naravni predpogoji, da more Jugoslavija letno producirati 12 milijonov kg sladkorja, kar bi krilo cel konsum. Tovarne so bile preje v rokah madžarskih Židov in Nemcev, ki 15 do 20 let niso v njih uporabljali novih tehničnih iznajdb in je bil ves proces skrajno neracionalen. V letu 1919. je znašala pri nas sladkorna produkcija samo 800 vagonov sladkorja in 300 vagonov melase, vojaka in povojne težkoče, veliko krivdo pa ima židovsko spekulacijsko gospodarstvo, ki jasno kaže na sabotažo.

— Stanovanjski zakon v Češkoslovačiji. Praška vlada razpravlja o važnem socialno-političnem vprašanju o stanovanjski krizi in o zakonu, ki naj to krizo omili. Zakonski osnutek obsega 72 paragrafov in ima devet delov. Zakon hoče dvigniti stavbeno podjetnost. Prvi del govori o razstavitvi stavbišč, drugi o razstavitvi za mezdne spore v stavbenih podjetjih, tretji določa cene stavbenemu materialu, četrti razpravlja o milijardnem posojilu potom srečk, iz katerega se odkaže 250 milijonov kron za stavbe uradniških hiš in 80 milijonov kron za stavbe malih stanovanj. Zakon dalje obsega določila glede davčne oprostitve in drugih plačil in določila o podporah, ki jih dobi stavitelj in sicer znaša ta podpora 40 odstotkov stavbenih stroškov. — Zakon pomeni velikopotezno, energično akcijo, ki je edina zmogljiva odprta stanovanjske bede.

— Promet bratislavske luke. Promet bratislavske donavske luke znaša letno okrog 200.000 ton in presega že danes daleč predvojno tonažo. Češkoslovaška vlada bo razširila luko in dvignila s tem njeno kapaciteto na letnih 5 milijonov ton. Dela pri instalaciji modernega elevatorja, ki bo stal okrog 40 milijonov kron, bodo v kratkem v polnem tiru. Poleg bratislavske luke bo češkoslovaška vlada zgradila komarovo luko za eden milijon ton (danes 300.000 letne tonaže) nadalje še Parkanjako in Tebensko luko.

— Gospodarski povzdig Bratislava. Češki gospodarski svet je začel bud konkurirati boj za nadvlado Bratislave na Donavi na škodo Dunaja in Budimpešte. Kljub naporn Angležov, ki so pokupili večno akcijo madžarskih paroplovnih družb, da obdrža Budimpešta svojo dosežanje gospodarsko in trgovinsko važnost, se Bratislava razvija v eno najvažnejših izvoznih pristanišč ob Donavi. Trgovske in gospodarske investicije v Bratislavi napredujejo hitro. Pripravlja se o-tvoritev raznih borz, zdajajo se stavbe za velebanke, za trgovske hiše, spedičije itd. Prihajajo zastopstva tujih bank in firm, tujna konzularna zastopstva delujejo v polnem obsegu. Ustanavlja se orientalska akademija in vrše se priprave za orientalski veletrg po vzoru veletrgov v Londonu, Lyonu in Parizu. Izdeluje se načrt za zgradbo velike razstavne palače.

Borza 19. februarja

Praga. Devize: Berlin 132.25 do 133.75, Curih 1321 do 1324, Milan 289 do 291, Pariz 484.50 do 487.50, London 313 do 315, Newyork 79.50 do 80.—, Beograd 211 do 213, Dunaj 10.775 do 11.775, Zagreb 51.75 do 52.75, Budimpešta 148.7 do 158.7, Valute: dolar 78.50 do 79.50, dinarji 202 do 204, franc. franki 581.50 do 584.50, lire 286 do 288, švic. franki 1316 do 1319.

Curih. Devize: Berlin 9.95, Newyork 6.07, London 23.45, Pariz 43.25, Milan 21.90, Praga 7.60, Budimpešta 1.16, Zagrreb 4.25, Bukarešta 8.—, Varšava 0.775, Dunaj 1.235, avstrijske krome 1.—

Berlin. Devize: Italija 235.75 do 236.25, London 248.25 do 248.75, Newyork 63.205 do 63.445, Pariz 447.55 do 448.45, Svica 102.935 do 103.105, Dunaj 13.105 do 13.145, Praga 76—76, Budimpešta 11.48 do 11.92.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 20. t. m. na 11 ur

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra	Temperatura na t.	Vetrovi	Nabo	Vlaga v %
19. febr.	7. ur	757.7	17	bez vetra	meja ved. obl.	90
19. febr.	14. ur	748.5	10	"	"	90
19. febr.	21. ur	741.0	5.0	"	"	90

Sredn. v. v. v. izm. izm. 2.4. normalna + 0.9
Vremenska napoved: ved. lepo vetr. spremenl. vreme.
Bolnice v. v. v. ob 6.00 z. z. z. ob 11.23

Zlatorog

Kron 10.000 — se izplača takoj dolžnemu, ki je v stanu dokazati, da so dražja in importirana mila boljše kakovosti kakor

„Zlatorog-milo“

Glavno zastopstvo za Hrvaško:

Fr. Runc in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta 7.

Zlatorog

FRANK HELLER:

Prigode gospoda Collina.

(Prevod iz švedščine F. J.)

«Izvrstno», je mrzlo odgovoril Vivie.
«Glavno bo za vašo ekscelenco, sedaj bo veliki knez Hamburg zapustil.»

«Samo da vem, da je še tukaj, potem ga že kmalu najdem», nadaljuje Vivie še hladneje, ko prej.

«Hamburg je velik, ekscelenca.»
«Hamburg je majhen, gospod profesor, ali vsaj oni del, kjer imam iskati svojega kneza.»

Filip se je lahko nasmehljaj. Da, oni del Hamburga, kjer se sedaj nahaja veliki knez, je zares prav majhen. Luknja pri policiji.

Strežaj je ta čas prinesel zajutrek in se na Vivicov migljaj odstranil. Vljudo se smehljaje je nato povabil Filipa, naj izvoli kagu iz kuretine, omlete, pečena jetra, šunka z jajcem in razne druge poslastice.

«Ali smem vprašati, če vzamete tudi vodo, gospod profesor? Pred jedjo, na ruski način?»

«Hvala, prav rad», odgovori Filip «na ruski način ali pa na švedski».

«Tako Švedsko poznate?»

«Da, precej dolgo sem stanoval tam.»
Napila sta si in Filip je nadaljeval:

«Vaša vodka je izvrstna, ekscelenca. Upajmo, da jo boste kmalu okušali tudi v Rusiji.»

«Po mojem računu pojutrišnjem.»

«Tu najbrže ne bo nikakršnih težkoč. Odvisno je samo od vas.»

«Zdi se, da menite, da od Vas? Zakaj ne od policije?»

«Ne, policija vam v tem slučaju ne more koristiti.»

«Veliki knez je torej mrtev?»

«Nasprotno, veliki knez živi.»

«Potem pa ne razumem, zakaj bi mi policija ne mogla koristiti.»

«In vendar je tako. Pojdem še dalje in vam povem, da vam bo policija še celo najbrže nasprotovala.»

«Šalite se.»

«Nikdar se ne šalim v resnih zadevah.»

«Zadeva je torej resna, profesor?»

«Zame je... in za vas tudi ekscelenca.»

«Business, gospod profesor?»

«Business, ekscelenca.»

«Ali smem vprašati, pri kateri številki postane stvar za vas busi-

ness?»

«Pri peti, ekscelenca.»

Komornik se je namršil, da so mu obrvi skoraj pokrile oči, in vprašal: «Ali računate nemško?»

«Jaz sem naturaliziran Anglež, ekscelenca», je odgovoril Filip tako hladno, da se je pozneje sam čutil svoji predznosi, «in računam po angleškem sistemu.»

Glas komornika je bil leden, ko je odgovoril: «Angleški novčni sistem je silno zastarel.»

«Vendar sem se ga privadil», je odgovoril Filip, «mi Angleži računamo na funte.»

«Vem», pravi Vivie, natoči čašo kave in nadaljuje čez minuto zopet: «Gospod profesor, vaša družba mi je bila zares prav prijetna, vendar vas moram za hip zapustiti.»

«Prosim lepo», odgovori Filip ljubeznivo, «to se razume, vaš čas je seveda zelo kratek.»

(Dalje prihodnjic)

Lastnik in izdajatelj

Konzorcijski „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

DOBER DAN! in nikakih bolečin ne bojte imeli, če uporabljate Fellerjev Elsa fluid in Elsa kroglice, 6 dvojna-

ti ali 2 specialni steklenici Elsa fluida 42 — K. 6 škatljic Elsa-kroglic 18 — kron Ideal vseh sredstev za negovanje lepote so Fellerjeva obrazna pomada močnejše vrste 15 — K. Fellerjevo pravo medicinsko lilično mlečno m'co z znamko „Elsa“ 19 — Fellerjeva Tanokina pomada za rast las, veliki lonček 15 — K. — Tudi vsi drugi Elsa

izdelki tvrdke Eugen V. Feller Donji Stabici, Elsa trg št. 35 na Hrvaškem so vseskozi zanesljivi in priporočljivi. 436

Iskram zanesljivega, nosenjenega, pridnega

voznika.

399 Tovarna J. BONAČ, Čopova cesta 16.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam tužno vest, da je moja priljubljena soproga

Marica Bešter, roj. Sušnik

danes po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, ob pol 4 uri popoldne preminila.

Pogreb se vrši v ponedeljek ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti Križevniška ulica 2 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1921.

Veličan Bešter, soprog. — Martin Sušnik, oče. — Angela, Tončka in Paula, sestra. — Lenart in Ivan Bešter, svaka. — Rozalija Bešter, svakinja. — Marica Kalaza, prijateljica.

Mehanik, popolnoma izkušen, prva moč, in nekaj pomožnih, enega monterja in dva učence se sprejme. Kupijo se različne transmissije. — F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28. (Kolesa, motorji, šivalni stroji itd. 392 2-1

Večrab šivalnih strojev za šivilje inih dvokolesa z dobro pnevmatiko in tri motorje prodaja F. BATJEL, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 393 5-1

Ure, zlatnino in srebrnino 161 kupite najceneje pri tvrdki 52-23 Ivan Pahlj, Ljubljana, Stari trg 20.

Najstarejša pleskarska in ličarska d. lavna IVAN BRICELJ, Dunajska cesta 16, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerno. 5 5-24

Prodaja se na periferiji Ljubljane, blizu električne železnice, stavbna parcela, okrog 200 m dolga in 20 m široka. Čez parcelo je dvakrat položen vodovod, tudi električna razsvetljava je na razpolago. P. izve se pri A. Sušniku, Zaloška cesta 21. 683 3-3

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, vsi in stroji in vsake vrste deli po ceni pri Batjelu, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvo kolesa, otroški vozički, šivni stroji in v popravilo. Mehanična glavica Karlovska cesta št. 4. 2-3 12-4

G. F. Jurasek orgelstvo in glasbeni v Ljubljani Wolfova ulica 12. 435 5-15

Klobuke in slamnike vseh vrst, od preprostih do najkrajših nudi vedno v zalog: tovarna klobukov in slamniov

Franc Cerar v Stobu pošta in žele. postaja Domžale pri Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna dela ter pr. oblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema v naročila in modifiziranje trikot. Kovačević i Tršan v Pr. šernovi ulici št. 5, kjer se sprejema 304 v sredo in v soboto. 20-3

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi. Turistovski čevlji domačega izdelka. 523 21

Ant. in Jož. Brajer-Kapele Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Ivan Magdič krojač

Ljubljana, Gledališka ulica 7 se priporoča za izdelovanje oblek 353 k predstojajo sezoni. 6-3

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutru“!

Švicarske ure, zlatnine in srebrnine nudi strokovni orar F. Korošec, Sv. Florijana ulica 31. Vesko popravilo se izvrši vestno z garancijo. Staro zlato in srebro se vame v zameno. 227 52-22

Trgovina z Nemčijo! TRIGLAV, G. m. b. H. DRESDEN-A, Zinzendorferstraße 2b. Br. glavni naslov: Tr. glav, Dresden. Telefon št. 10.510. 379 **Največje ugodnosti!** 6-1

Moške klobuke priporoča 336 5-2 Čadež - Ljubljana Mestni trg. G. klobučarjem in trgovcem pošiljam na zah.ovo vzorec.

Dražba.

Zupanstvo občine Domžale naznanja, da se bo dne 26. februarja dopoldne ob desetih prodalo na javni dražbi

približno 480 m³ tramov merkantilno tesanega smrekovega in jelovega lesa

od 4 do 12 m dolžine ter 8/8 cm do 30/30 cm debeline. Les se bo oddal najvišjim ponudnikom proti takojšnjemu plačilu.

Zupanstvo občine Domžale

dne 17. februarja 1921.

374

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je kruta usoda ugrabila danes našo dobro, ljubljeno in skrbno mater, tačo in babico

Marijo Rekar, roj. Bizjak

po dolgotrajni mučni bolezni v 67. letu njenega trud polnega življenja. Pogreb blage pokojnice se bo vrši v nedeljo, dne 20. februarja ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti v Kapiteljski ulici št. 11 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 18. februarja 1921. 394

Rodbine Fabiničeva, dr. Rekarjeva in Severjeva ter Anka in Minka Rekar.

Meblirano sobo se išče takoj in za dlje časa Naslov v upravi „Jutra“. 395

Hišina in dekla pridni in pošteti, z vsa dom. dela, se sprejemata pri dr. B. Karba v Kamniku. 377 2-3

ANONČNI ZAVOD LJUBLJANA

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Oglasni oddelček sprejema oglase vseh vrst v vseh listih v tu- in inozemstvu. Proračuni, nasveti, presave zahtevni. Nudi vsesrčno pomoč in ugodnosti. Oskrbli klišeje. Dopoljuje v vseh jezikih.

R/37 Ugodna prilika! Lepo posetje na Plešu se z vsem potrebnim gospodarskim poslopjem in inventarjem ceno prodaja. Vprašanja s prilagojeno znamko za odgovor pod R 47 na An. nini zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

V najem se vzame gostilno v Ljubljani a. i. Sp. Stiški, voraženja p. d. R/5 na An. nini zavod DR. GO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nab. cje 5. 397 2-1

Prodaja in nakup posestev, posojila, trgovske izravnavne, ameriške zadeve. Gospodarska pisarna dr. IV. ČERNE, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, telefon 37. 387 12-47

Enodružinska hiša v najbližji okolici Ljubljane, z vrtno in vsemi pritlikavostmi se po ugodni ceni prodaja. Posredbe na Anončni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana. 398 2-1

I. SANDRIN LJUBLJANA 244 26-3 Velika zaloga **usnja** kož, podp'atov, gonilnih vsakovrstnega jermenov in boksa na debelo Mestni trg 6.

Štiri milijone kron

zadene v najbolj srečnem slučaju igralec državne razredne loterije.

Novo žrebanje se vrši že dne 7. in 8. marca.

Kdor v drugem razredu ni zadel, mora zamenjati srečke II. razreda za nove srečke III. razreda vsaj do 2. marca. Nova srečka stane kolikor stara: cela 192 K, polovica 96 K, četrtinka 48 K, osminka 24 K. Kdor doslej še ni igral, a hoče igrati v tretjem razredu, mora plačati srečko prvega, drugega in tretjega razreda, torej trikratni iznos.

Zadnja prilika! Zadnja prilika! Nekaj srečk ima še na razpologo

Zadružna gospodarska banka, d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 38.1.